

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 stycznia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w IV Wydziale Karnym – Odwoławczym

w składzie:

Przewodniczący: SSO Piotr Gerke (spr.)

Sędziowie: S SO Dariusz Śliwiński

SSRK. O. (del.)

Protokolant : p. o. staż . J. T.

przy udziale Prokuratora Prok. Okręg. Haliny Pągowskiej

po rozpoznaniu w dniu 15 stycznia 2016 r.

sprawy **K. R.**,

oskarżonego z art. 224§2 k.k. i art. 226§1 k.k. w wz. z art. 11§2 k.k.,

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Chodzieży z dnia 14 października 2015 r., sygn. akt II K 413/15,

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok,

II. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe za postępowanie odwoławcze w łącznej wysokości 220,- zł.

K. O. P. D. Ś.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 14 października 2015 r., sygn. akt II K 413/15, Sąd Rejonowy w Chodzieży uznał **K. R.** za winnego tego, że w dniu 11 kwietnia 2014 r. w C. na ul. (...) podczas interwencji policji w celu zmuszenia funkcjonariusza publicznego z Komendy Powiatowej Policji w C. A. Z. do zaniechania prawnych czynności służbowych zmierzających do ustalenia okoliczności popełnienia wykroczenia drogowego stosował groźbę bezprawną w ten sposób, że wypowiadał pod adresem A. Z. groźby pozbawienia życia, które to groźby wzbudziły w zagrożonym uzasadnioną obawę ich spełnienia oraz znieważał funkcjonariusza publicznego z Komendy Powiatowej Policji w C. A. Z. podczas i w związku z pełnieniem przez niego obowiązków służbowych słowami uznanymi powszechnie za wulgarne i obelżywe – tj. przestępstwa z art. 224§2 k.k. i art. 226§1 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k. i za to na podstawie art. 224§1 k.k. w zw. z art. 224§2 k.k. w zw. z art. 11§3 k.k. i art. 37a k.k. wymierzył mu karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych po 20,- zł. Ponadto na podstawie art. 46§1 k.k. orzekł wobec oskarżonego obowiązek zapłaty na rzecz pokrzywdzonego A. Z. kwoty 1500,- zł tytułem zadośćuczynienia, a także obciążył oskarżonego kosztami sądowymi (k. 288).

Apelację od tego wyroku, skierowaną przeciwko całości rozstrzygnięcia, wywiódł **obrońca oskarżonego**, zarzucając naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na treść wydanego orzeczenia, a w szczególności:

1. naruszenie art. 442§2 k.p.k. w zw. z art. 169 i 333§1 k.p.k. polegające na ujawnieniu na rozprawie dowodów – w tym zeznań świadków, które miały wpływ na wcześniejsze uchylenie wyroku przez Sąd II instancji i co do których nie

zostały sformułowane tezy dowodowe, w sytuacji, gdy z treści art. 169 k.p.k. i 333§1 k.p.k. jednoznacznie wynika, że zgłoszony w akcie oskarżenia wniosek dowodowy musi zawierać określenie okoliczności, na które jest powołany,

2. naruszenie art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. poprzez dowolną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, niezgodną z zasadami prawidłowego rozumowania oraz wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego, a także zasadą obiektywizmu, w odniesieniu do dowodu z zeznań świadków – funkcjonariuszy Policji poprzez uznanie ich za wiarygodne w zakresie, w którym zeznania te odnoszą się do rzekomego znieważenia pokrzywdzonego i grożenia mu śmiercią, a także poprzez odmowę przyznania wiarygodności wyjaśnieniom oskarżonego K. R., który zaprzecza zeznaniom świadków w tym zakresie, a jego wyjaśnienia są spójne, logiczne i znajdują potwierdzenie w odczytanych na rozprawie zeznaniach świadka P. R..

Podnosząc te zarzuty, apelujący wniósł o uniewinnienie oskarżonego (k. 302-306).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy okazała się zupełnie niezasadna.

Akt oskarżenia z dnia 9 lipca 2014 r. wpłynął do Sądu Rejonowego w dniu 18 lipca 2014 r., a więc pod rządami k.p.k. sprzed nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 27 września 2013 r. (Dz. U. poz. 1247), która weszła w życie 1 lipca 2015 r. i odpowiadał on ówczesnym wymogom formalnym. Zgodnie zaś z art. 28 nowelizacji **czynności procesowe dokonane przed jej wejściem w życie są skuteczne, jeżeli dokonano ich z zachowaniem przepisów dotychczasowych**. Już tylko to wyklucza postulowaną w środku odwoławczym możliwość oceniania prawidłowości tego dokumentu przez pryzmat art. 333§1 k.p.k. w obecnym brzmieniu. Ustawodawca nie przewidział też żadnego trybu „uzupełniania” aktów oskarżenia wniesionych przed nowelizacją o tezy dowodowe wymagane w obecnym kształcie przepisów – np. poprzez doprecyzowanie ich przez oskarżyciela publicznego obecnego na rozprawie, co postuluje apelujący w uzasadnieniu środka odwoławczego.

Błędem jest też powoływanie się przez obrońcę na obecnie obowiązujące brzmienie art. 167§1 k.p.k. jako wykluczające możliwość prowadzenia przez Sąd z urzędu postępowania dowodowego w sprawie (przy braku aktywności dowodowej oskarżyciela publicznego). Pomijając już, iż sam obrońca dostrzega istnienie przepisu art. 427§4 k.p.k., wskazać wypada, że zgodnie z art. 36 pkt 2 nowelizacji w sprawach, w których akt oskarżenia wniesiono przed 1 lipca 2015 r., **przepis art. 167 stosuje się w brzmieniu dotychczasowym** do czasu prawomocnego zakończenia postępowania. **To samo dotyczy art. 171§2 k.p.k.**, do którego odwołuje się apelujący.

Odnosząc się w dalszym ciągu do pierwszego zarzutu apelacji, stwierdzić trzeba, iż Sąd Rejonowy, który rozpoznawał sprawę ponownie po uchyleniu poprzedniego orzeczenia przez Sąd Odwoławczy, skorzystał z możliwości określonej w art. 442§2 k.p.k. i poza bezpośrednim przesłuchaniem oskarżonego poprzestał na możliwości ujawnienia w trybie tego przepisu pozostałych dowodów osobowych w sprawie w postaci zeznań świadków. Obrońca nie zanegował skutecznie, iż czyniąc to, Sąd rzeczywiście odniósł się do dowodów, które nie miały wpływu na uchylenie poprzedniego wyroku. Wypada tu zauważyć, iż uchylając poprzednie orzeczenie w tej sprawie, Sąd Okręgowy w uzasadnieniu wyroku z dnia 5 maja 2015 r., sygn. akt IV Ka 366/15, nie zawarł żadnych wskazań co do zakresu ponownego postępowania dowodowego, formułując przede wszystkim krytyczną – z punktu widzenia wymogów art. 7 k.p.k. – ocenę uprzednio dokonanej oceny dowodów zebranych w sprawie. Wypada też stwierdzić, iż na rozprawie w dniu 14 października 2015 r., na której doszło do ujawnienia dowodów na podstawie art. 442§2 k.p.k., obrońca był obecny i – jak wynika z protokołu stanowiącego k. 286-287 – nie zgłaszał żadnych wniosków dowodowych ani przed wydaniem postanowienia o uznaniu za ujawnione dowodów, ani też po wydaniu takiego postanowienia. W szczególności więc obrońca nie domagał się bezpośredniego przesłuchania żadnego ze świadków, których zeznania Sąd uprzednio ujawnił. W tej sytuacji czynienie przez tegoż obrońcę zarzutu obrazy art. 442§2 k.p.k. przez Sąd Rejonowy musi co najmniej zaskakiwać. Niezależnie od tego stwierdzić jednak trzeba, iż Sąd Rejonowy w żaden sposób nie obraził art. 442§2 k.p.k. – w szczególności, jak wyżej wspomniano, sam obrońca nie wskazał w pisemnym środku odwoławczym, by Sąd uczynił to wbrew przesłankom określonym w tym przepisie. Z przyczyn wyżej wskazanych uchybienie takie nie mogło wiązać się z brakiem wskazania, na jaką okoliczność przeprowadzane są te dowody, bowiem – jak wcześniej wskazano

– tego wymogu oskarżenia, istniejącego od 1 lipca 2015 r., nie można rozciągać na prawidłowo wniesione przed tą datą akty oskarżenia.

Nie podzielając tezy obrońcy o nieprawidłowym wprowadzeniu do podstawy wyrokowania zebranego materiału dowodowego, nie można też zgodzić się z zarzutem, by ten materiał został oceniony przez Sąd z naruszeniem zasady swobodnej oceny dowodów.

Odnosząc się do drugiego z zarzutów apelacji, trzeba przypomnieć, iż „zasada swobodnej oceny dowodów, leżąca u podstaw prawidłowego wyrokowania, nie może prowadzić do dowolności ocen i takiego wyboru dowodów, którego prawidłowości nie dałoby się skontrolować w trybie rewizyjnym. Ustalenia faktyczne wyroku tylko wtedy nie wykraczają poza ramy swobodnej oceny dowodów, gdy poczynione zostały na podstawie wszechstronnej analizy przeprowadzonych dowodów, których ocena nie wykazuje błędów natury faktycznej czy logicznej, zgodna jest ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego oraz prowadzi do sędziowskiego przekonania, odzwierciedleniem którego powinno być uzasadnienie orzeczenia” (tak SN w wyroku z dnia 5 września 1974 r., II KR 114/74, OSNKW 1975/2/28). Jednocześnie podkreśla się, iż „zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku nie może sprowadzać się do samej tylko odmiennej oceny materiału dowodowego, lecz powinien polegać na wykazaniu, jakich uchybień w świetle wskazań wiedzy oraz doświadczenia życiowego dopuścił się sąd w dokonanej przez siebie ocenie materiału dowodowego” (wyrok SN z 22 stycznia 1975 r., I KR 197/74, OSNKW 1975/5/58).

Rozważając w kontekście tych uwag ogólną prawidłowość podniesienia przez apelującego zarzutu naruszenia swobodnej oceny materiału dowodowego, stwierdzić należało, iż wymaganiom tym skarżący nie sprostał. Abstrahując już od lakoniczności tego zarzutu, uzasadnionego zaledwie kilkoma zdaniem, stwierdzić trzeba, iż Sąd Rejonowy w sposób dokładny i szczegółowy ocenił zebrane w sprawie dowody, a w szczególności:

- oceniając wyjaśnienia oskarżonego, uznał je za częściowo wiarygodne, jak również wskazał, dlaczego odmawia im przymiotu wiarygodności w zakresie, w jakim zaprzeczał on zniewagom i groźbom pod adresem funkcjonariusza Policji. Apelujący w żaden sposób nie odniósł się do zasadności przywołania przez Sąd Rejonowy na poparcie tej tezy zeznań świadków Z., Ł., S. i D.,

- Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadków Z. i Ł., a także D. i S., wskazując, jakie przymioty ich relacji przemawiają za takim stanowiskiem. Obrońca w żaden sposób nie podważył, iż zeznania te są zgodne, spójne, konsekwentne i dokładne oraz logiczne, ograniczając się do ogólnikowych zarzutów o nadmiernej szczegółowości części tych relacji i braku szczegółów odnośnie pozostałych ich fragmentów – taki sposób artykułowania zastrzeżeń przez apelującego nie poddaje się w ogóle kontroli odwoławczej,

- częściowo krytycznie Sąd ocenił zeznania świadków T. i R., wskazując dokładnie, z jakich przyczyn odmawia wiary fragmentom ich relacji; obrońca tej oceny nie zakwestionował nawet słowem,

- obrońca pomija, iż dokonując oceny zeznań świadków, Sąd Rejonowy dysponował uwagami i wskazaniami Sądu Odwoławczego, który w uzasadnieniu orzeczenia szczegółowo odniósł się do kwestii prawidłowości oceny zeznań funkcjonariuszy Policji występujących w niniejszej sprawie z punktu widzenia wymogów stawianych przez art. 7 k.p.k. Wypada jednak odnotować, iż obrońca nie zarzuca niewykonania wskazań Sądu II instancji przez Sąd Rejonowy, akceptując tym samym, iż wytyczne te zostały zrealizowane.

Reasumując, apelacja obrońcy sprowadza się do prostej negacji oceny dowodów dokonanej przez Sąd Rejonowy – i to tylko dowodów obciążających oskarżonego, jednak bez jakiegokolwiek szczegółowego wskazania, jakich to błędów w zakresie logiki, zasad doświadczenia życiowego czy prawidłowego rozumowania bądź też nieuwzględnienia całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego miałby się dopuścić Sąd meriti. Nie można więc uznać, iż apelujący skutecznie podniósł zarzut naruszenia przepisów wskazanych w punkcie 2 części wstępnej apelacji.

W ocenie Sądu Okręgowego ocena materiału dowodowego zaprezentowana przez Sąd I instancji uwzględnia całość zebranych i ujawnionych dowodów, nie wykazuje uchybień w zakresie zgodności z zasadami logiki i prawidłowego rozumowania ani z zasadami doświadczenia życiowego i w pełni uzasadnia tezę o wyczerpaniu przez K. R. znamion zarówno występku z art. 224§2 k.k., jak i z art. 226§1 k.k. Prawnokarna reakcja na to przestępstwo nie jest przedmiotem zarzutów apelacji, a Sąd Okręgowy z urzędu – przez pryzmat art. 440 k.p.k. – nie dostrzega, by była ona rażąco niewspółmierna do zawinienia oskarżonego.

Mając to wszystko na uwadze i nie dopatrując się też z urzędu żadnej z okoliczności, o których mowa w art. 439 k.p.k. i art. 440 k.p.k., Sąd Okręgowy nie podzielił żadnego z zarzutów apelacji obrońcy i w konsekwencji **utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie**.

O **kosztach sądowych za postępowanie odwoławcze**, obejmujących zgodnie z art. 616§2 k.p.k. wydatki Skarbu Państwa w postępowaniu odwoławczym w kwocie 20,- zł (ryczałt za doręczenie pism, określony w §1 rozporządzenia wykonawczego do 618§2 k.p.k.) i opłatę w wysokości 200,- zł (art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych), orzeczono na podstawie art. 636§1 k.p.k.

K. O. P. D. Ś.